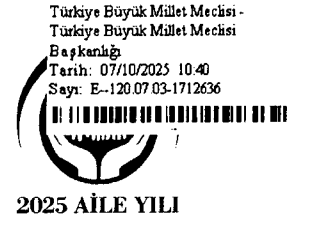

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-21272046

Konu : Soru Önergesi (7/29691)

7/29691
64 187

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1654402 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Muş Milletvekili Sayın Sümeyye BOZ'a ait 7/29691 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/29691) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 2BDF9C3A-6B83-42C4-8741-F9D1440C2AA1

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Atila Gökhan

GÜNGÖR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 95

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MUŞ MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜMEYYE BOZ'A AİT 7/29691 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Çölleşme ve erozyonla etkin mücadele, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı uhdesinde yürütülen çalışmalar arasında olup toprağın korunması, arazi tahribatının engellenmesi ve ekosistem direncinin artırılması konularında Bakanlığımız hizmet birimlerince çalışmalar yürütülmektedir.

Orman Genel Müdürlüğümüzce erozyon kontrolü amacıyla yamaçlarda teraslama, fidan dikimi ve oyuntu ıslahı çalışmaları yapılmaktadır.

Bu kapsamda Muş ilinde 2020-2024 yılları arasında 2.955 hektar alanda erozyon kontrolü ve 280 hektar alanda ağaçlandırma çalışması yapılmış olup 2,2 milyon fidan (sedir, karaçam, ardıç, sarıçam, mahlep, badem vb.) dikilmiştir. 2025 yılında ise 300 hektar alanda erozyon kontrolü, 1.550 hektar alanda sel kontrolü ve 50 hektar alanda ağaçlandırma çalışması devam etmektedir. Muş iline bu faaliyetler için günümüz fiyatıyla yaklaşık 125 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir.

Ayrıca orman içi ve orman sınırı mera-çayır alanlardan ormana olan baskının azaltılması ve fidan büyümesine etki eden olumsuz faktörlerin azaltılması amacıyla mera alanlarda koruma, bakım ve ıslah tedbirleri uygulanmaktadır. Bu kapsamında Muş ilinde hayvan sevk ve idaresini kolaylaştıran tesisler (sıvat, gölgelik, tuzluk, vb.) yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, mera, yaylak ve kışlakların ıslah edilerek otlatma kapasitelerinin artırılması, ot kalitelerinin iyileştirilmesi ve toprak muhafaza tedbirlerinin uygulanarak erozyonun önlenmesi amacıyla "Çayır Mera Islah ve Amenajman Projeleri" uygulanmaktadır.

2000-2025 yılları arasında Muş ilinde 113.812 hektar alanda 47 adet "Çayır Mera Islah ve Amenajman Projesi" uygulanmıştır. Bu kapsamda Muş iline 2000-2025 yılları arasında 54,2 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir.

Bakanlığımızca 2021 yılından itibaren ülke genelinde işlenmeyen ve nadasa bırakılan arazilerde gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" yürütülmektedir.

Proje kapsamında uygun münavebe planı ve ekim yöntemleri uygulayarak stratejik ürünlerin üretiminde kullanılması, iklim değişikliğini dikkate alarak uygun çeşitlerle hububat, baklagil ve yağlı tohumlu bitkilerin üretiminin geliştirilmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda Muş iline 2021-2025 yılları arasında 26,1 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir.

4342 sayılı Mera Kanunu'na tabi alanlarda zorunlu hallerde ve sadece Kanun'un 14'üncü maddesinde belirtilen istisnai durumlarda; ihtiyacın zorunluluğu, alternatif alan olup olmadığı, mera vasfı, asgari alan büyüklüğü, mera bütünlüğünün korunması, vb. kriterler değerlendirilerek tahsis amacı değişikliği yapılabilmektedir.

Bu kapsamda 2018-2025 yılları arasında Muş ilinde 743,6 hektar alanda tahsis amacı değişikliği yapılmıştır. 2004 yılından itibaren Hazinenin mülkiyetinde bulunan ve mera olarak kullanılabilir 26.000 hektar alan mera olarak tescil edilerek hayvancılık sektörünün hizmetine sunulmuştur. Muş ilinde mera olarak tahdit edilen alan 351.664 hektardır.

İklim değişikliği kaynaklı risklerin etkilerini en aza indirmek için Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) kapsamında yer alan "Köy Bazlı Verim Sigortası" ile kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek, yeşil mercimek ve

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yağlık ayçiçeği ürünlerinde kuraklık, don, sıcak rüzgâr, sıcak hava dalgası, aşırı nem ve aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları teminat altına alınmaktadır. Köy Bazlı Verim Sigortası kapsamında poliçede yazılı primin %70'i Devlet tarafından karşılanmaktadır.

Ayrıca Devlet prim desteği sağlanmasının yanı sıra çiftçilerimizin ödeyeceği prim tutarlarını daha makul seviyelere getirmek için; %5 oranında “şehit yakını ve gazi indirim”, %5 oranında “peşin ödeme indirim”, %10 oranında “kadın çiftçi indirim”, 40 yaş altı yetiştiricilerimize %5 oranında “genç çiftçi indirim” ve %5 oranında “engelli çiftçi indirim” uygulanmaktadır. Sözleşmeli üretim yapan çiftçilerimiz için de %10 ila %15 oranlarında ve tarımsal üretim planlamasına konu ürünlerde ise %10 oranında prim indirimleri uygulanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından su kısıtının belirlendiği bölgelerde, belirlenen kriterlere uygun üretim yapan üreticilerimizin Devlet Destekli Tarım Sigortası yapturmaları halinde; poliçe primi üzerinden %10 oranında “Su Kısıtı Desteği” indirim uygulanmaktadır.

Muş ilinde 01.01.2021-17.09.07.2025 tarihleri arasında 43.790 adet Devlet Destekli Tarım Sigortası poliçesi tanzim edilmiş ve 23,7 milyon TL Devlet prim desteği sağlanmıştır.

Bakanlığımızca tarımda kullanılan suyun etkin kullanımını sağlamak üzere 2007 yılından itibaren bireysel tarla içi modern sulama sistemlerine Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda ülke genelinde 2007-2024 yılları arasında 57.296 projeye 5,4 milyon dekarlık alanın modern sistemlerle sulanması sağlanmıştır. Sulama sistemleri başvuru konuları aşağıda sıralanmaktadır.

- Tarla içi damla sulama sistemi kurulması,
- Tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması,
- Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması,
- Tarla içi yüzey altı damla sulama sistemi kurulması,
- Lineer veya Center Pivot sulama sistemi kurulması,
- Tamburlu sulama sistemi kurulması,
- Güneş enerjili sulama sistemi kurulması,
- Tarımsal sulama amaçlı güneş enerji sistemleri ve
- Akıllı sulama sistemleri.

Kurak ve yarı kurak bölgelerde yağış sularından maksimum fayda sağlanmak üzere yağmur hasadı projeleri yürütülmektedir. 2022 yılında KKYDP kapsamında tarımsal kuraklığı önlemeye yönelik kırsalda yağmur hasadı için havuz yapımı (Jeomembran) %50 hibe kapsamına alınmıştır.

IPARD III Programı kapsamında çıkılan ve çıkılacak çağrılarda %50-75 değişen oranlarda yatırım tedbirlerine (damla sulama, yağmurlama, pivot ve tamburlu sulama sistemlerinin ayrıca suyun kaynağından çıkarılmasında ihtiyaç duyulan enerjinin karşılanabildiği modern tarımsal solar sulama sistemlerinin dahil olduğu) hibe desteği sağlanmaktadır.

8038 ve 8039 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Bu doğrultuda; basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına 15 milyon üst limite kadar %100'e varan oranlarda faiz/kâr payı desteği verilmektedir.

İl düzeyinde çölleşme ve erozyon istatistiklerine ilişkin veriler Çevre, şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kurumsal internet sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.